

Blokland

manier de suggestie wordt gewekt dat er sprake is van een Europees volk. Het is de jure en de facto juist om te spreken van een basisverdrag waarmee wordt benadrukt dat de Europese Unie een vrijwillig samenwerkingsverband van soevereine staten is.

In de preambule wordt de geschiedenis van Europa op een grove wijze miskend. In de concepttekst ontbreekt namelijk een expliciete verwijzing naar de joods-christelijke radix van het continent. Het christendom heeft Europa op een langdurige en diepgaande wijze gestempeld. Het negeren van dit waardevolle erfgoed is niet alleen een vervalsing van de geschiedenis, maar geeft ook aan dat Europa zichzelf loswrikt van zijn oorspronkelijke wortels.

Als reactie op de aparte notitie over de inzet van Nederland bij de IGC die de regering aankondigt in de Staat van de Unie merk ik het volgende op. Het is voor de representativiteit van de Europese Commissie van groot belang dat iedere lidstaat een volwaardige commissaris levert. Tweederangs commissarissen zijn onwenselijk. Uit iedere lidstaat moet een commissaris met stemrecht in de Commissie worden opgenomen, zodat de gelijkwaardigheid van de lidstaten benadrukt wordt. Daarnaast vergroot het de legitimiteit van de Europese Commissie.

Het zijn echter niet alleen de resultaten van de Conventie en de IGC die 2004 zo belangrijk maken, maar ook de verkiezingen voor het Europees Parlement. Ik vraag daarbij speciaal aandacht voor de financiering van de Europese politieke partijen. Deze regeling die voortvloeit uit het Verdrag van Nice bevoordeelt partijen die zich Europees organiseren boven partijen die zich nationaal organiseren en toch aan de Europese verkiezingen meedoen. Dit is ondanks alle ijver om ruimte te laten voor kleine partijen onacceptabel.

De selectie voor de leden van de Europese Commissie zal zeer serieus dienen te worden aangepakt, zoals recente ervaringen met Eurostat opnieuw leren. Transparantie, verantwoordelijkheid, zorgvuldigheid en gevoel voor management en organisatie zijn daarbij sleutelbegrippen. Ook de machtsverhoudingen binnen en tussen de Europese instituties dienen zorgvuldig geregeld te worden. Onze wensen-

lijst bevat als belangrijke thema's het tegengaan van machtsconcentratie van de Europese Raad ten koste van de vakraden, herstel van het feitelijk initiatiefrecht van de Europese Commissie, verkleinen van het democratisch tekort door nauwere samenwerking tussen nationale parlementen en het Europees Parlement en het terugdringen van het verstoorde machtsevenwicht tussen grote en kleine lidstaten. Wezenlijk voor de toekomst van de Europese Unie is het maken van goede afspraken, die door alle lidstaten worden gehandhaafd en nageleefd. Het belang hiervan is bijvoorbeeld terug te zien in de discussie rond het Stabiliteitspact. Reeds in 1998 heeft onze fractie aangegeven dat een economische recessie een belangrijke testcase voor de houdbaarheid van het Stabiliteitspact zou zijn. Ik juich het toe dat de regering bij monde van de minister van Financiën duidelijk maakt dat het ter discussie stellen van het Stabiliteitspact onacceptabel is. Wij hopen van harte dat de Nederlandse regering in onderhandelingen tijdens de Intergouvernementele conferentie een dergelijke onverzettelijkheid ten toon zal spreiden en met eenzelfde voortvarendheid voor de Nederlandse belangen zal opkomen.

Namens de europarlementsfractie van ChristenUnie en SGP wens ik zowel de Kamer als de regering bij hun verantwoordelijke werk van harte Gods zegen toe.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 13.20 uur tot 14.05 uur geschorst.

De voorzitter: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De voorzitter: Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 21, 22 en 23 oktober het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat

van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2004 (29200-X).

Ik stel voorts voor, in dezelfde week het debat over de Europese top te houden, met maximum spreektijden van 10 minuten voor de fracties van CDA, PvdA en VVD, 7 minuten voor de fracties van SP, LPF, GroenLinks en D66 en 5 minuten voor de fracties van ChristenUnie en SGP.

Ik stel verder voor, in die week eveneens te behandelen het wetsvoorstel Goedkeuring van de op 26 maart 2003 te Brussel totstandgekomen Protocollen bij het Noord-Atlantisch Verdrag inzake de toetreding van de Republiek Bulgarije, de Republiek Estland, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Roemenië, de Republiek Slovenië en de Republiek Slowakije (28871) (Trb. 2003, 53, 54, 55, 56, 57, 58 en 59).

Ten slotte stel ik op verzoek van de vaste commissies voor Justitie en voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor, de wens te kennen te geven dat de bij brieven van 19 en 30 september overgelegde ontwerpbesluiten Unieverdrag (23490, nrs. 291 en 292) de A-punten 2a, en 2b en de B-punten 2, 3, 6, 8 en 9 alsmede het Gemengd Comité punt 2, de uitdrukkelijke instemming van de Kamer behoeven.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Duyvendak.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): Voorzitter. Ik verzoek u het verslag van het algemeen overleg dat wij vorige week donderdag hebben gehouden over de vogelpest en de dood van de dierenarts Bosch te plaatsen op de plenaire agenda van volgende week en als het kan op de agenda van dinsdag.

In het verlengde daarvan heb ik nog een verzoek. In de media is sprake van een rapport van de inspectie van de Gezondheidsdienst waarin kritisch wordt bericht over het werk van de GGD ter bescherming van de mensen en hun gezondheid in de vogelpestperiode. Ik vraag of dat rapport vóór het VAO naar de Kamer kan worden gestuurd, voorzien van de mening van de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Landbouw,

Voorzitter

Natuur en Voedselkwaliteit over het in het rapport vermelde.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan het verzoek te voldoen om het verslag van het algemeen overleg toe te voegen aan de agenda van de volgende week, zo mogelijk dinsdag.

Wat het tweede verzoek betreft, stel ik voor, dit deel van het stenogram door te geleiden naar de regering, in het bijzonder de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De timing van het verzoek is duidelijk, omdat het is gericht op de behandeling van het verslag van het algemeen overleg volgende week.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van Heemst.

De heer **Van Heemst** (PvdA): Voorzitter. Ik heb afgelopen dinsdag een motie ingediend met het voorstel om de cellen voor bolletjes-slikkers te gaan bestemmen voor veelplegers. In dat debat is onder andere van de kant van D66 gezegd dat het dan van belang is, te weten hoe bolletjes-slikkers op een waterdichte manier kunnen worden aangehouden en teruggestuurd en hoe ervoor kan worden gezorgd dat zij Nederland daarna nooit meer in komen. Gisteravond zagen wij in RTL Nieuws een goed plan van de Schipholgroep van de douane dat een dergelijke waterdichte aanpak inhoudt. Graag wil ik van de regering, met name van de ministers van Justitie en van Financiën, voor aanstaande dinsdag, de dag waarop de motie in stemming komt, een reactie hebben op dat plan.

De **voorzitter**: Ik stel voor, ook dit deel van het stenogram van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, in het bijzonder naar de ministers van Financiën en van Justitie.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van het debat over:

- **de Staat van de Europese Unie (29201/29213).**

□

Minister **Balkenende**: Voorzitter. Het kabinet dankt alle sprekers voor hun inbreng. Zij hebben veel gezegd, de gedachtewisseling van vandaag laat zien dat over Europa een interessant en boeiend debat kan worden gehouden. Uiteraard waren er verschillende standpunten, maar ook bleek er een groot engagement met Europa.

Inderdaad zijn de komende maanden erg belangrijk: de Unie is uitgebreid, past zich aan en wordt versterkt om ook in de toekomst slagvaardig en effectief te kunnen zijn; de IGC gaat van start; de discussie over de financiële perspectieven voor de periode 2007-2013 begint; Nederland bereidt zich voor op het voorzitterschap van de EU in de tweede helft van volgend jaar, het laatste voorzitterschap in de nu bekende vorm. Het belang van de huidige periode weerspiegelt zich in de vele relevante vragen die in deze Kamer zijn gesteld.

Onze werkverdeling is als volgt: ik zal eerst ingaan op hoofdonderdelen van de IGC, voorts op het Nederlands voorzitterschap en de voorbereidingen daarop en daarna op het Stabiliteits- en Groeipact; ik rond af met een aantal opmerkingen over de joods-christelijke traditie in relatie tot de Preambule. De minister van Buitenlandse Zaken zal vervolgens ingaan op een aantal andere onderwerpen, onder andere Turkije, het externe deel van de IGC en het externe beleid van de Unie. De staatssecretaris zal andere zaken voor zijn rekening nemen, zoals Bulgarije en Roemenië, de vrijwaringsmaatregelen in het kader van de uitbreiding, de Lissabon-strategie, de JBZ-vraagstukken, de Europese voorlichting en de hervorming van het landbouwbeleid.

Het lijkt me belangrijk dat wij ook in dit debat spreken over de ratio achter de Europese samenwerking: waarom is het allemaal begonnen en wat is de meerwaarde, niet alleen voor de instituties, maar juist voor de Europese burger? De ontwikkeling gaat al decennia voort, er is veel gebeurd, maar er is nog veel te doen. Het is van belang dat het niet alleen een abstracte discussie is, maar ook een discussie die de burgers raakt en hun het perspectief geeft dat zaken op een internationale schaal moeten worden aangepakt,

juist omdat ze een internationaal karakter hebben. Natuurlijk gebeurt dit met inachtneming van de normen van subsidiariteit: op welk niveau moet je optreden, wat is de rol van lidstaten en regio's? Er waren ook kritische opmerkingen over de positie van Nederland in internationaal verband. In deze Kamer heb ik een en andermaal gezegd dat de toekomst van Nederland in Europa ligt. Europa zal een duidelijke meerwaarde moeten hebben en kan dat ook omdat de vraagstukken een internationaal karakter hebben. Het is dus van belang voor de Europese burger om te zien dat Europa goed kan functioneren. Een ander element hierin is dat in Europa gemaakte afspraken consequent moeten worden gehanteerd, of het nu gaat om het Stabiliteits- en Groeipact of de Kopenhagencriteria in relatie met de uitbreiding van de EU. Ik zal hier straks meer over zeggen.

De heer Maaten zei vóór Europa te zijn, maar liet dat wel afhangen van het type Europa. Ik heb goed naar hem geluisterd. Inderdaad moet je steeds de vraag onder ogen willen zien: waar gaat Europa om, wat wil je ermee? En: wat is die vrijheid van economisch verkeer en wat zijn de politieke dimensies? De verhouding daartussen zal steeds terugkomen, ook in de komende maanden bij het debat over de IGC. Komende zaterdag wordt de IGC officieel geopend met de bijeenkomst in Rome van de staats- en regeringsleiders. De IGC zal in het teken staan van de onderhandelingen over een grondwettelijk verdrag van de Unie. Dat is eigenlijk een unicum. Er staat daar veel op het spel: kiezen voor stilstand en dus achteruitgang, of voor vooruitgang? Nederland heeft goede verwachtingen van de uitkomsten van de IGC en gaat uit van een goede afloop, maar daarvoor moeten wel knopen worden doorgemaakt. De Conventie heeft echter goed werk verricht. Ik dank allen die zich hiervoor hebben ingespannen.

Een goed begin van de IGC is dat er een grote mate van overeenstemming bestaat over de procedure die het Italiaanse voorzitterschap wil volgen. De kern daarvan is dat de IGC op politiek niveau plaatsvindt, dat slechts een beperkt aantal onderwerpen zal worden geagendeerd en dat de technische en juridische aspecten door het Raadssecretariaat ter hand zullen